

Formulář pro posuzování diplomových prací

Jméno studenta/ky: Bc. Aneta Růžičková

Studijní program: EKS

Název diplomové práce: Vánoce v české vizuální kultuře

Jméno posuzovatele/ky: Mgr. Irena Řehořová, PhD.

Okruhy hodnocení diplomové práce:

A) Formální kritéria

Formální struktura a úprava práce, úplnost povinných částí práce, gramatická a stylistická stránka, korektní a jednotné uvádění zdrojů.

Hodnocení (0-10 bodů): 8

Připomínky a komentáře:

Práce obsahuje všechny povinné části, samotný text doplňuje více než 20 stran příloh (obrázky a grafy vztahující se ke kvantitativní složce výzkumu). Jazyková úroveň je výborná, vyskytuje se zde jen minimální množství chyb (překlepů). Určitým nepřesnostem se autorka nevyhnula při citování z kolektivních monografií. Zatímco přímo v textu v odkazech správně uvádí jména autorů studií, na něž se odvolává, bibliografické údaje v závěrečném seznamu zdrojů se vždy váží pouze k celé publikaci (což poněkud znesnadňuje dohledávání zdrojů podle příjmení autora).

B) Struktura práce

Jasná formulace problému, vymezení cíle a jeho soulad s obsahem práce, celková koncepce a struktura práce, adekvátnost postupu a vyváženost jednotlivých částí práce.

Hodnocení (0-10 bodů): 8

Připomínky a komentáře:

Autorka si klade za cíl zmapovat vývoj vizuálních reprezentací Vánoc v české kultuře a popsat vnější vlivy, které do imaginace spojené s vánočními svátky vnášely nové motivy a symboly. V teoretické části se nejprve věnuje vymezení role a významu vizuálních reprezentací a následně sleduje vývoj vánoční ikonografie, a to od předkřesťanské doby po současnost. Snaha o přehlednutí takto dlouhé etapy má pochopitelně svá úskalí, autorka však sama uvádí, že jejím cílem není *analýza jednotlivých vánočních zvyků a symbolů*, chce pouze *nastínit základní (především vizuální) rysy českých Vánoc s ohledem na jejich proměny v čase* (s. 23). K detailnějšímu studiu si volí oblast současného TV vysílání (analytická část), u něhož se zaměřuje jednak na prostor, který je v programové skladbě různých TV stanic věnován vánoční tematice a také na odlišné kulturní tradice, z nichž motivy využitě v mediálních obrazech pocházejí. Její postup je v práci dobře zdůvodněn a považuji jej za adekvátní.

C) Rozbor tématu

Identifikování a vysvětlení základních pojmů a koncepcí, rozsah a relevantnost použité literatury, úroveň práce s odbornou literaturou, adekvátnost výkladu použitých textů.

Hodnocení (0-10 bodů): 7

Připomínky a komentáře:

Autorka čerpá jednak z koncepcí z oblasti vizuálních studií (Mitchell, Mirzoeff), hojně využívá také publikace věnované českým vánočním tradicím (Frolec, Davidová; Koura, Kourová). Použitá literatura je vzhledem k zaměření práce relevantní, v tomto ohledu bych vytkla pouze příliš stručně pojatou teoretickou bázi pro sémiotickou analýzu, která byla vybrána jako jedna ze dvou metod pro analytickou část a zasloužila by tedy více pozornosti. Drobné nepřesnosti se autorka nevyhnula v kapitole Analýza obrazu, v níž proti sobě staví koncepci W.J.T. Mitchella a R. Barthes. Pasáž, jíž uvozuje výklad pojetí obrazu u Barthes začíná slovy: *Podle Barthes obsahuje obraz tři druhy sdělení, které lze analyzovat: lingvistické sdělení, nekódované ikonické sdělení (denotaci), a kódované ikonické sdělení (konotaci).* (str. 13). Teprve na konci kapitoly však najdeme poznámku, že Barthesovy úvahy se týkají reklamních fotografií, nikoli obrazů obecně.

D) Aspekt originality

Vlastní autorská analýza daného problému, schopnost samostatně a tvořivě uvažovat a navrhnout řešení, vlastní argumentační a formulační úroveň.

Hodnocení (0-10 bodů): 7

Připomínky a komentáře:

Argumentační a formulační úroveň práce je velmi dobrá. Určité rezervy nicméně vidím ve zpracování analytické části, pro kterou si autorka jako metodu zvolila kvantitativní výzkum obsahu TV vysílání, doplněný o sémiotickou analýzu reklam. V principu se jedná o vhodnou kombinaci metod, při jejich využití však bylo možné postupovat důsledněji. U kvantitativní se jedná spíše o návrh na doplnění: podle mého názoru by bylo vhodné počítat nejen množství pořadů, které se vánoční tematiky týkají, ale vzít v úvahu také jejich stopáž. Ke kvalitativní části mám připomínku závažnější. Autorka se bohužel až příliš drží v rovině deskripce, v zásadě se omezuje na sledování toho, které vánoční motivy se v reklamách objevují a k jaké tradici je lze přiřadit. Částečně to lze omluvit množstvím příkladů, které do zkoumaného vzorku zahrnuje, pokud se však rozhodla pro sémiotickou analýzu, konceptuální a metodologický aparát, který tento přístup nabízí, jistě mohla využít efektivněji.

E) Význam práce

Formulace jasných a zdůvodnitelných závěrů, adekvátnost a úplnost splnění cílů práce, celková odborná úroveň a přínos práce.

Hodnocení (0-10 bodů): 8

Připomínky a komentáře:

Zaměření na vizuální reprezentace Vánoc autorka v začátku DP zdůvodňuje přesvědčením, že právě *ve vizuálních aspektech reprezentací můžeme dobře sledovat transakce mezi*

jednotlivými vánočními tradicemi různých kultur. (15). Tyto transakce ve své práci přesvědčivě dokládá a poukazuje tím na problematičnost konceptu „českých Vánoc.“ Současnou podobu Vánoc v českém prostředí charakterizuje jako směs několika hlavních kulturních vlivů: pohanských svátků, křesťanských tradic, ruského politického vlivu a angloamerické konzumní kultury. Vedle migrace „vánočních“ symbolů napříč kulturami pozornosti autorky neunikla ani skutečnost, nakolik se nejen vizuální reprezentace, ale Vánoční svátky jako takové stávaly polem pro šíření ideologie a nástrojem uplatňování sociální kontroly: nejprve si jejich podobu snažila podmanit církev, později politická moc, od 60. let 20. století pak také tržní síly konzumní společnosti. Autorka dochází k závěru, že zatímco sváteční tradice a symboly jsou ve společnosti zpravidla pevně zakořeněny a mění se jen pozvolna, význam, který je s nimi spojován, naopak podléhá změnám poměrně snadno. Cíle, které si Aneta Růžičková stanovila se jí podle mého názoru podařilo v dostatečné míře naplnit. I přes některé výše uvedené nedostatky je její DP zpracována pečlivě a bezpochyby splňuje požadavky kladené na diplomové práce.

Otázky na obhajobu:

Součet bodů (0-50 bodů): 38

Celkové hodnocení (známka)*: 2

* V případě, že některý z okruhů hodnocení A), B), C), D) je hodnocen počtem bodů 0, práce je klasifikována známkou 4.

Hodnotící stupnice:

50-40 bodů: 1 - výborně

39- 25 bodů: 2 - velmi dobře

24-15 bodů: 3 - dobře

14-0 bodů: 4 - nedostatečně

Datum:

.....
podpis